

Enligt sändlista

Beslut om komplettering till syfte, nya föreskrifter samt ny skötselplan för Jättungsmyrans naturreservat i Skellefteå kommun

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att revidera syftet med Jättungsmyrans naturreservat samt att ändra föreskrifter under 7 kap 6 § miljöbalken.

I och med att detta beslut vinner laga kraft upphävs, med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken, meddelade föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken) i det gamla beslutet om Jättungsmyrans naturreservat från 2007-09-27, diarienummer: 511-13693-2002.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Jättungsmyran
Nummer	2402180
Reg-DOS id	2013330
Natura 2000	SE0810448 Jättungsmyran,
Kommun	Skellefteå
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 15 km OSO Kalvträsk, ekokarta 22K 3-5a Mittkoordinat (Sweref 99 TM): 7172593, 7172198
Naturgeografisk region	32C: norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter
Gräns	Se beslutscharta
Ägarkategori	Staten genom naturvårdsfonden
Fastigheter	Villvattnet 4:21
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	838 ha
Skyddad areal produktiv skog	235 ha

Syftet med reservatet

Syftet med säkerställande och skötsel av Jättungsmyrans naturreservat är att bevara och återställa områdets värdefulla naturmiljöer såsom ett ostört, mångformat och representativt myrområde med intilliggande naturskogar och dess naturliga flora och fauna i ett gynnsamt tillstånd. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftsliv och naturstudier.

Naturskogsstrukturer som skiktning, död ved och gamla grova träd ska finnas i gynnsam omfattning. Ingående Natura 2000-typer och -arter samt i övrigt typiska växt och djursamhällen och arter inom området ska ha ett gynnsamt bevarandetillstånd. Reservatets variationsrika naturmiljö och vildmarkskaraktär gör det också intressant för rörligt friluftsliv och naturstudier. Syftet ska uppnås genom att naturliga processer och vattenståndsfuktuationer ska tillåtas fortgå ostört, genom kontrollerade naturvårdsbränningar samt genom aktiva restaureringsåtgärder såsom hydrologisk restaurering och restaurering av kulturskogar.

De huvudsakliga skötselinriktningarna för marken inom Jättungsmyrans naturreservat skall vara:

- Fri utveckling/interndynamik
- Naturvårdsbränning
- Hydrologisk restaurering

Motiv för beslutet

Jättungsmyrans naturreservat utgörs av ett till stora delar intakt landskap av värdefulla våtmarker och skogar med höga naturvärden. Reservatet hyser ett av landskapet Västerbottens mest varierande, representativa och minst påverkade större våtmarkskomplex. Reservatets skogar utgörs i huvudsak av äldre, naturligt förnygrade bestånd som är tydligt påverkade av äldre tiders skogsbränder. Skogarna är visserligen även kraftigt påverkade av äldre tiders brukande, men merparten av dem är bara svagt påverkade av modernt skogsbruk och har därför delvis börjat återfå några av naturskogens karaktärer. Hela reservatet ligger i ett landskap där skogarna är talldominerade och tydligt brandpräglade.

De utpekade naturtyperna inom reservatet utgörs till största delen av aapamyrkomplex och taiga. För att på sikt uppnå god bevarandestatus inom dessa naturtyper behöver vissa skötsel- och restaureringsåtgärder vidtas. Genom att revidera beslut och skötselplan så att våtmarksrestaureringar och naturvårdsbränningar kan genomföras ökar möjligheterna att uppnå gynnsam bevarandestatus för utpekade naturtyper i reservatet.

Länsstyrelsen anser att det finns stöd för att upphäva delar av det tidigare beslutet som fattades enligt 7 kap 6 § miljöbalken. Föreskrifterna i det gamla beslutet ersätts av nya föreskrifter som innebär ett likvärdigt skydd samt ger möjligheten att vidta nödvändiga restaurerings- och bevarandeåtgärder för utpekade naturtyper.

per inom området. Därför kan synnerliga skäl anses föreligga för att upphäva dessa delar av det gamla reservatsbeslutet.

I samband med förvaltningsarbetet med Jättungsmyrans naturreservat har det framkommit att det dels finns ett behov av att restaurera ytterligare dikningspåverkade delar av våtmarkerna i reservatet samt att merparten av skogsmarken i reservatet utgörs av brandpräglade skogar med stora restaureringsbehov. Jättungsmyrans våtmarker är av sådan typ och kvalitet att de kan komma att prioriteras för restaurering enligt länets strategi för hydrologisk återställning. Jättungsmyrans naturreservat ligger även i ett utpekat bränningslandskap som är prioriterat för naturvårdsbränningar enligt den länsvisa strategin för skötsel av brandpräglade skogar.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken enligt miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. anläggning och underhåll av parkeringsplats, led, spång och rastplats,
4. skötselåtgärderna naturvårdsbränning eller bränningsefterliknande åtgärder så som ringbarkning, röjning av barrträd och
5. stängsling för att förhindra viltbete i unga lövsuccessioner,
6. restaurering av dikningspåverkade våtmarker och vatten,
7. sanering av främmande arter,
8. underhåll av kulturhistoriska miljöer,
9. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

Ärendets beredning

Jättungsmyran skyddades som naturreservat 2007 med syftet att bevara och återställa ett område med värdefulla naturmiljöer i form av våtmarker och skogar med höga bevarandevärden. Jättungsmyrans naturreservat är även skyddat inom Natura 2000 som SAC-område. Trots att syftet med reservatsskyddet uttryckligen utgick från både behoven av att skydda och restaurera områden nämns inga restaureringsåtgärder i texterna som preciserar syftet och anger förvaltningsinriktning i det ursprungliga beslutet. De så kallade B-föreskrifterna i det ursprungliga beslutet (föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång 7 kap 6 § miljöbalken) anger under punkt fyra att markägaren ska tåla föreskrivna skötselåtgärder enligt fastställd skötselplan; här avseende naturvårdsbränning, sanering av främmande trädslag och restaurering av dikade våtmarker.

Behovet av en ny skötselplan för Jättungsmyrans naturreservat uppmärksammades i samband med det ordinarie förvaltningsarbetet med reservatet. Vid fältbesök i området har ny kunskap om våtmarkernas och skogarnas beskaffenhet framkommit, vilket lett till en reviderad syn på områdets behov av aktiva förvaltningsinsatser. För att kunna besluta om en reviderad skötselplan för området behöver vissa av de tidigare föreskrifterna som fattats enligt 7 kap 6 § miljöbalken revideras. I samband med detta passar Länsstyrelsen även på att uppdatera den delvis motstridiga texten om syfte och förvaltningsinriktning för reservatet.

Ärendet har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Samtliga remissinstanser har antingen tillstyrkt Länsstyrelsens förslag till revideringar eller avstått från att yttra sig.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse är att området är utpekad som ett Natura 2000-område enligt EUs Art- och habitatdirektiv (92/43/EEC), s.k. SCI-område. Inom Natura 2000-området gäller tillståndsplikt enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken för åtgärder och verksamheter som direkt eller indirekt på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön.

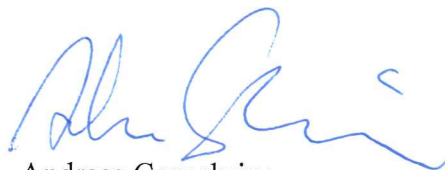
Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ Miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt skogsvårdslagens 4 § ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Peter Jonsson

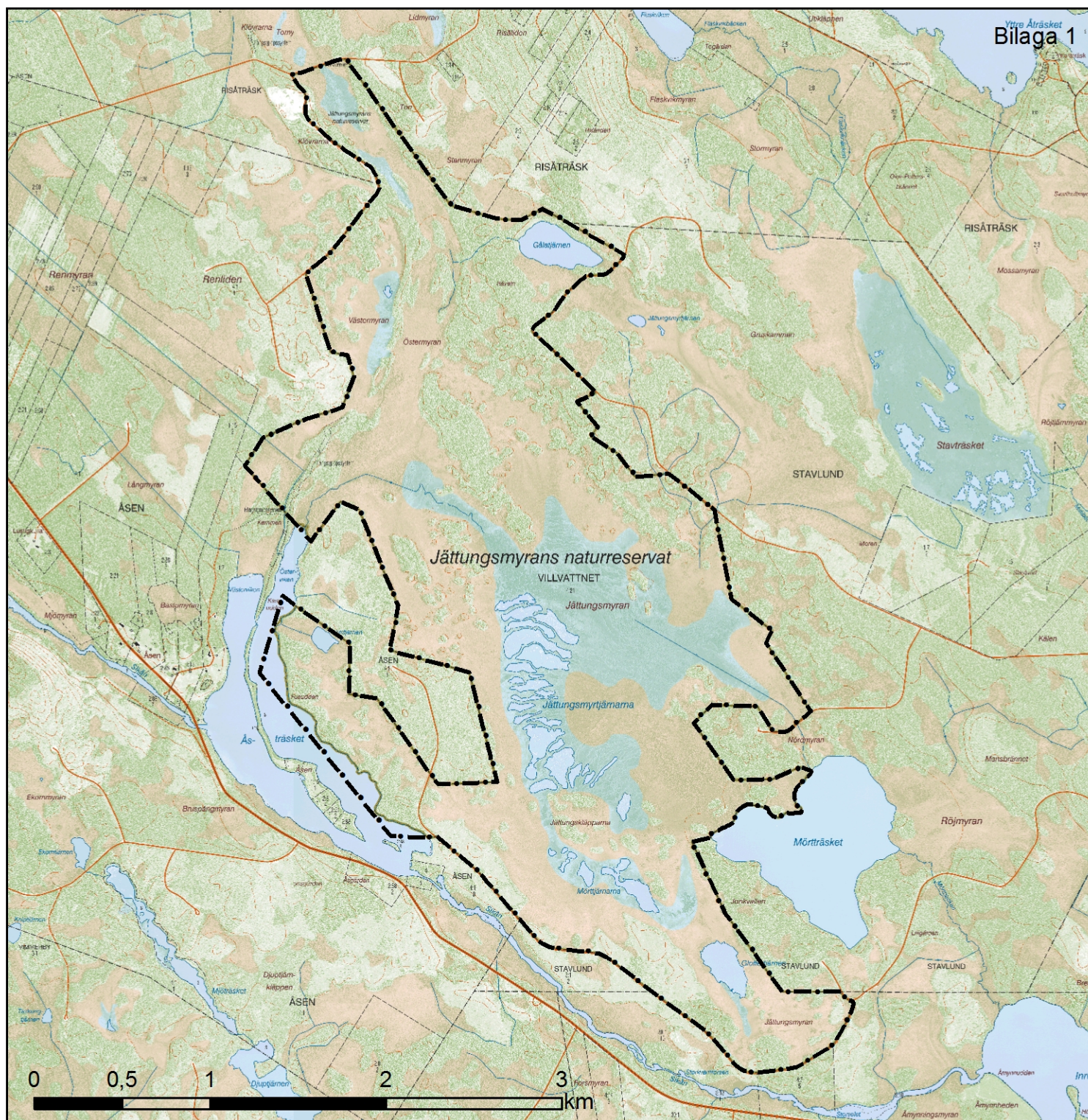
Andreas Garpebring

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Konsoliderat beslutsdokument för Jättungsmyran
4. Hur man överklagar

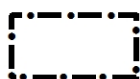
Sändlista

Skellefteå kommun, 931 85 SKELLEFTEÅ
Räddningstjänsten Skellefteå, 931 85 SKELLEFTEÅ
Malå sameby, Jörgen Stenberg, Box 118, 930 70 MALÅ
Havs- och vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 Göteborg,
havochvatten@havochvatten.se
Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Sture Gustafsson,
Storgatan 55 E, 919 31 ÅSELE, aquila7k@gmail.com
Västerbottens Ornitologiska förening c/o Jonas Gustafsson, Lundavägen 2
905 20 UMEÅ, volehunter@gmail.com
Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM,
registrator@naturvardsverket.se
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM, registrator@raa.se
SGU, Box 670, 751 28 UPPSALA, sgu@sgu.se
Skogsstyrelsen, 551 83 JÖNKÖPING, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Holmen skog AB, Carina Holm, Umestan Hus 3, 903 47 UMEÅ,
carina.holm@holmensskog.com
Trafikverket, Ärendemottagningen, Box 810, 781 28 Borlänge
trafikverket@trafikverket.se

Naturreservat **Jättungsmyran** Skellefteå kommun Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
med dnr 511-9853-2016

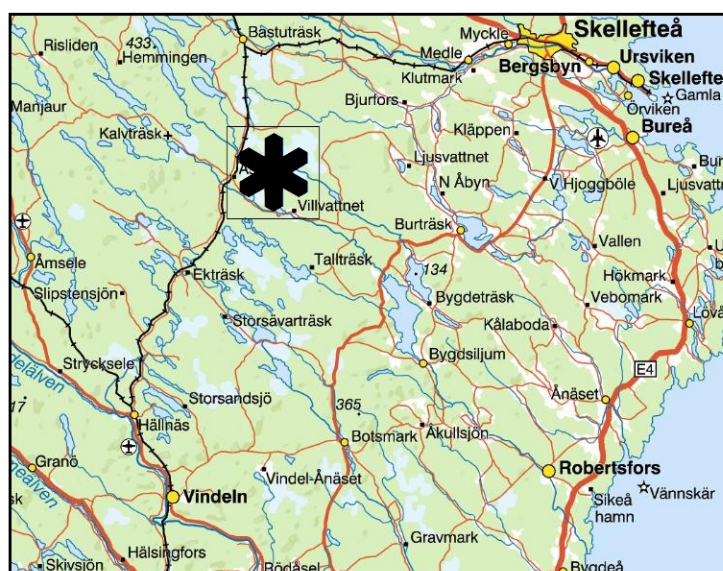

Reservatsgräns

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbottens län

Skötselplan

Bilaga 2. till "Beslut om
komplettering till syfte, nya
föreskrifter samt ny skötselplan för
Jättungsmyrän".

Datum
2017-01-24

Ärendebeteckning
511-9853-2016
Arkivbeteckning
2402180

1(14)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET JÄTTUNGSMYRAN I SKELLEFTEÅ KOMMUN

Foto: Andreas Garpebring

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå
Växel: 010 – 225 40 00

1. Syftet med säkerställande och skötsel

Syftet med säkerställande och skötsel av Jättungsmyrans naturreservat är att bevara och återställa områdets värdefulla naturmiljöer såsom ett ostört, mångformigt och representativt myrområde med intilliggande naturskogar och dess naturliga flora och fauna i ett gynnsamt tillstånd. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftsliv och naturstudier.

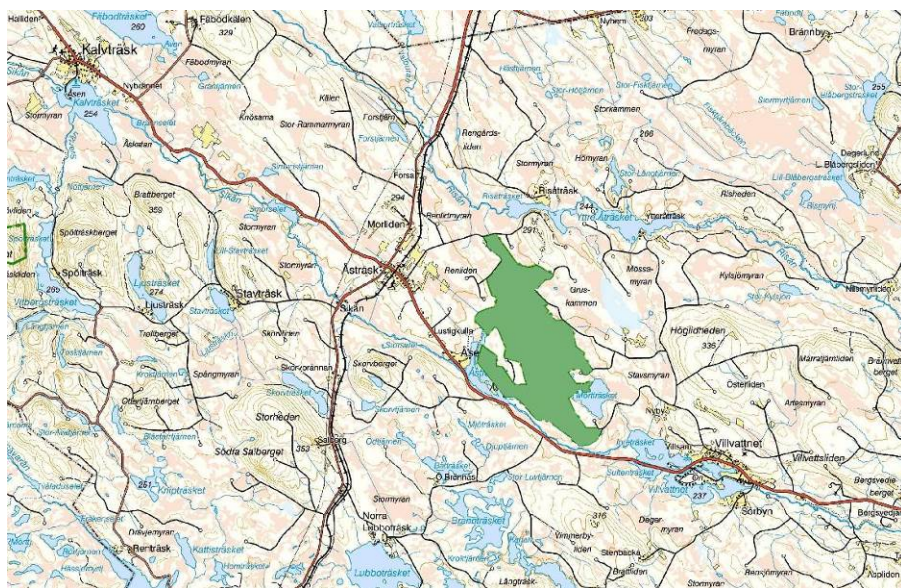
Naturskogsstrukturer som skiktning, död ved och gamla grova träd ska finnas i gynnsam omfattning. Ingående Natura 2000-typer och -arter samt i övrigt typiska växt och djursamhällen och arter inom området ska ha ett gynnsamt bevarandetillstånd. Reservatets variationsrika naturmiljö och vildmarkskaraktär gör det också intressant för rörligt friluftsliv och naturstudier. Syftet ska uppnås genom att naturliga processer och vattenståndsfuktuationer ska tillåtas fortgå ostört, genom kontrollerade naturvårdsbränningar samt genom aktiva restaureringsåtgärder såsom hydrologisk restaurering och restaurering av kulturskogar.

De huvudsakliga skötselinriktningarna för marken inom Jättungsmyrans naturreservat skall vara:

- Fri utveckling/interndynamik
- Naturvårdsbränning
- Hydrologisk restaurering

2. Prioriterade bevarandevärden

- Stort sammanhängande landskapsavsnitt av vildmarkskaraktär
- Vidsträckt aapamyrkomplex med mosaik av opåverkade myrar och naturskogar
- Rikt fågelliv av våtmarksfåglar knutna till stora aapamyrkomplex

Översiktskarta Jättungsmyrans naturreservat

3. Beskrivning av naturreservatet

3.1 Administrativa uppgifter

Namn	Jättungsmvran
Nummer	2402180
Reg-DOS id	2013330
Natura 2000	Del av SE0810448 Jättungsmvran,
Kommun	Skellefteå
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 15 km OSO Kalvträsk, ekokarta 22K 3-5a Mittkoordinat (Sweref 99 TM): 7172593, 7172198
Natureografisk region	32C: norra Norrlands barrskogsområden och bergkull- slätter
Gräns	Se beslutscharta
Ägarkategori	Staten genom naturvårdsfonden
Fastigheter	Villvattnet 4:21
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	838 ha
Skyddad areal produktiv skog	235 ha

3.2 Naturtypsindelning¹

		Areal (hektar)
Skog	Taiga (9010)	134 ha
	Övrig skogsmark (9900)	83 ha
Våtmark	Aapamyr (7310)	560 ha
	-varav skogsklädd myr (9740)	72 ha
	-varav myrsjöar (3160)	14 ha
	Öppna mossar och kärr(7140)	4 ha
	Skogsklädd myr (91D0)	10 ha
Sötvatten	Myrsjöar (3160)	14 ha
	Övrigt sötvatten (3900)	13 ha
Övrig mark	Övrig öppen mark (vägar, f.d. grustag)	2 ha

¹ Natura-naturtypskartans naturtyper, kartering enligt Naturvårdsverket.

3.3 Natura 2000

Naturreservatet Jättungsmvran är även skyddat inom Natura 2000, EU:s nätverk av skyddade områden som SAC-område då det innehåller i habitatdirektivet¹ utpekade naturtyper som EU-länderna tillsammans bestämt är extra viktiga att skydda och bevara. Jättungsmvran är även anmält till regeringen för att skyddas som SPA-område enligt fågeldirektivet, men beslut om detta är ännu inte fattat.

För att inte skada ett Natura 2000-områdes värden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller arter knutna till ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området (regleras

i miljöbalken). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i ett Natura 2000-område bör man samråda med Länsstyrelsen innan åtgärder påbörjas.

3.3 Beskrivning av reservatet

Läge och landskap

Jättungsmvran ligger ca 15 km OSO om byn Kalvträsk i Skellefteå kommun. Reservatet består av ett flackt och vidsträckt myrområde, omväxlande med skogsklädda holmar, åsryggar och mosaikartade partier med sumpskog och fastmarksholmar. Området utgör ett mycket mångformigt och storskaligt myrkomplex bestående av myrarna Jättungsmvran, Östermyran, Västermyran och Tomyran. Flera näringsfattiga sjöar av olika storlek ingår i området. Området avvattnas åt sydväst mot Åsträsket, och åt sydöst mot Mörträsket.

Geologi

Berggrunden i reservatet utgörs av omvandlad granit till granodiorit eller tonalit, som är fin- till medelkornig. Den sura–intermediära berggrunden innebär att såväl skogsmark som myrar är fattiga, helt utan inslag av t.ex. rikkärr eller örtrika skogar. Hela området ligger ovanför högsta kustlinjen. I den sydvästra delen av Åsträsket, längs reservatets sydvästgräns, framträder Villvattnetåsen tydligt. Åsen bildar från början en lång bred form, som övergår i en smalare och mer markerad åsrygg längre norrut. Från norra delen av sjön upp mot Klövrarna uppträder åsen i form av åskullar med en maximal höjd av 5-6 m över omgivningen. Åsen löper fram genom våtmarken, för att vid Klövrarna övergå till ett tydligt markerat åsnät, där de högsta krönen är ca 7 m höga. Detta område är ca 1 200 m långt och 200 m brett. Åsmaterialet består i denna del av ett mycket grovt stenigt grus, med inslag av stora block. I samband med isavsmältningen dränerades stora mängder smältvatten på båda sidor av åspartiet. Uppe vid Klövrarna finns flera äldre samt en pågående täkt, där delar av en avslutad täkt ligger inom reservatet.

Våtmarker

Reservatets myrar karakteriseras av stora och vidsträckta områden med glest trädbevuxna strängblandmyrar och öppna, ofta mycket blöta strängflarkkärr. Strängarna och flark-gölsystemen bygger upp ett solfjäderformat landskap i myren med ett bredmaskigt strängmönster i de västra delarna och ett tätt finmaskigt system i östra delen. Strängarna är höga och glest till tätt trädbevuxna och de stora flarkarna är delvis tuvbeströdda. Centralt i området ligger ett mycket blött område kallat Jättungsmyr tjärnarna som består av mycket stora lösbottenflarkar som nästan helt saknar vegetation. De omkringliggande blandmyrarna övergår i de södra delarna av myrkomplexet stundom i mosseplan med höljeliknade kärrfönster. I myrens ytterkanter finns moränbacklandskap som splittrar upp myren med ett stort antal fastmarksholmar. Myrarna är till största delen mycket näringsfattiga, stora arealer utgörs av fattiga tuvullskärr, fastmattor med starr-blåtåtelvegetation och mjukmattegolv med olika typer av starrvegetation. I kantzonerna mot fastmarksholmar och moränbackar förekommer ofta diffusa övergångszoner mellan de glest tallbevuxna ristuvesamhällena och fattiga tallkärr av klotstartyp. Bitvis

förekommer det allmänt med knotiga gammeltallar och silverfärgade torrakor ute i tallkärren. Nordväst om Mörtrträsket finns en mycket blöt kärrartad tallsumpskog med lite rikare vegetation av vattenklöver och sjöfräken och med olika brunmossarter i bottenskiktet.

Blöta strängflarkområden i reservatets centrala delar. Foto: A. Garpebring

Reservatets myrar har huvudsakligen en helt opåverkad hydrologi. Intill myrarnas utströmningsområden i Åsträsket och Mörtrträsket samt i anslutning till de skogsvägar som tangerar områdets ytterkanter och i anslutning till några äldre hyggen finns en del äldre diken som har lokal markavvattnade effekt. Flera näringsfattiga små till medelstora sjöar ingår i området.

Skog

Skogsmarken inom reservatet utgörs till allra största delen av äldre tallskogar på moränmark, mindre delar utgörs av talldominerade sumpskogar och grandominerade bestånd av olika typer. Skogen är ofta påfallande kort och senvuxen och många bestånd är hänglavsrika och flerskiktade. Tallöverståndare förekommer tämligen regelbundet i området. En stor del av områdets lite större fastmarksholmar har avverkats hårt längre tillbaka i tiden, men inga skogliga åtgärder har utförts de senaste 50 åren. De är idag bevuxna med täta tallbestånd med stort björkinslag. Många av de mindre myrholmarna har genuina naturskogsbestånd med gott om senvuxna och gamla tallar och granar. I den norra delen av reservatet finns ett par större områden med naturskogsartad skog, dels en rullstensås med äldre skiktad tallskog med gott om överståndare på 200 - 250 år, dels en tät och skiktad grandominerad barrblandskog väster om Gålatjärn.

Brandhistorik

Spår av äldre skogsbränder påträffas spritt i alla reservatets skogar. Rester av kolade stubbar och gamla tallöverståndare med brandljud kan ses i varierande omfattning i reservatets talldominerade bestånd. Även många av områdets fuktigare bestånd, inklusive flera tallkärr verkar ha utsatts för återkommande bränder längre tillbaka. Den senaste spontana branden verkar ligga långt tillbaka i tiden och många av tallbestånden har idag en betydande inväxning av gran underifrån. Vissa av de mer isolerade mindre myrholmarna har troligen en mycket sporadisk brandhistorik och det är även på dessa som man hittar områdets äldsta granar på mellan 250 - 300 år. I reservatets sydvästra del - mellan myrens södra kant och skogsvägen som utgör reservatsgränsen - har ca 30 ha skogsmark avverkats och därefter hyggesbränts av den tidigare markägaren. Även mindre delar med stående skog har bränts genom vid samma tillfälle.

Fauna & flora

Jättungsmvran är relativt välundersökt vad gäller både flora och fauna. Sammantaget har det påträffats över 380 arter inom reservatsområdet. En lista över hotade och sällsynta arter samt övriga naturvårdsintressanta arter påträffade inom reservatet presenteras i bilaga 3 till skötselplanen. Jättungsmvran är framförallt känd för att hysa en rik fågelfauna med många arter och höga tätheter av häckande våtmarksfåglar. Karaktärsarter för området är till exempel småspov, storspov, tofsvipa, ljungpipare, enkelbeckasin och dvärgmås. För regionen sällsynta våtmarksfåglar som brushane, smalnäbbad simsnäppa och svartsnäppa har påträffats under omständigheter som kan tyda på att de åtminstone under vissa år häckar i reservatet. I reservatets skogar påträffas en rad hänsynskrävande arter av kryptogamer som är knutna till naturskogsartade bestånd med gamla träd och död ved. Som exempel kan nämnas vedtrappmossa, dvärgbägarlav, rosenticka och kristallticka. Inom det brända området i reservatets sydligaste del har även en rad insekter knutna till bränd skog påträffats, exempelvis björkpraktbagge, stor plattnosbagge och svart ögonknäppare. Ute i de centralt belägna våtmarkerna finns äldre fynd av den i landet mycket sällan påträffade bladbaggen guldkantad rörbock.

Kulturhistoria

I reservatet finns många kulturspår, både av jakt och av boskapsskötsel. Troligen har myren och dess omgivning varit nyttjats för fäbodbruk och slåtter redan under medeltidens slut. Slåtterspår i form av gamla vitnade hässjestöror och hoprasade och till stor del nedsjunkna timmerlador finns spritt här och var på myrarna. En gammal hästväg mellan byn Åsen och det gamla torparstället Risålden löper uppe på åsryggen genom reservatet. Där åsryggen löper ut i Åsträsket finns rester av ett gammal fångstgropssystem med ett tiotal registrerade fångstgropar, varav drygt hälften ligger innanför reservatets avgränsning. Även längre norrut på åsen finns ett flertal gropar varav åtminstone några torde utgöra rester av gamla fångstgropar. Ett antal mindre gropar på åsen härrör mer troligt från stubbrytning för framställning av tjära. Merparten av reservatets skogar bär spår av äldre tiders nyttjande av skogsmarken. Det finns bland annat rikligt med gamla dimensionsavverkningsstubbar efter ganska omfattande avverkningar under 1900-talets början. Reservatets skogar och myrar har under lång tid nyttjats som vinterbetesområde av rennäringen.

Friluftsliv

Jättungsmyran är framförallt känd för sitt rika fågelliv. Området brukar besökas av fågelintresserade personer under en period som infaller från slutet av maj till mitten av juni. Utanför länets fågelskådarkretsar är Jättungsmyran i stort sett okänd och området besöks troligen mycket sällan av den mer allmänt naturintresserade allmänheten.

4. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 4 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området samt de åtgärder som ska genomföras inom respektive skötselområde (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

4.1 Skötselområde 1, våtmarker (573 ha)

Skötselområdet utgörs av all myrmark inom naturreservatet, både trädklädda kärr och öppna myrar. Huvuddelen av skötselområdet utgörs av hydrologiskt intakta våtmarkskomplex. Periferert i området finns dock en del äldre diken som lokalt har en avvattande effekt. Skötselområdet utgörs av naturtyperna Aapamyrr, öppna mossar och kärr samt trädklädda våtmarker.

Bevarandemål

Skötselområdet skall utgöras av ett hydrologiskt- och ekologiskt intakt våtmarkssystem där ingående naturtyper, strukturer och arter förekommer i gynnsam omfattning och naturliga hydrologiska- och ekologiska processer tillåts verka ostört. Områdets karaktär av stora och mycket blöta strängblandmyrar och strängflarkkärr med välutbildade flarkgölsystem omväxlande med trädbevuxna tallkärr skall bevaras i ett i huvudsak ostört skick. Diken som har en påtagligt avvattande effekt på områdets naturtyper ska ej förekomma inom skötselområdet. (Undantag för perifera diken som behövs för att hålla vägar och skogsmark utanför reservatet i skick). De trädbevuxna våtmarkerna skall hysa träd i olika åldrar och dimensioner och en betydande andel av dem skall utgöras av stående döda träd. Typiska fågelarter för områdets våtmarkstyper såsom sångsvan, trana, orre, ljungpipare, tofsvipa, enkelbeckasin, småspov, storspov och grönbena ska förekomma med häckande bestånd inom skötselområdet. De sammanlagda arealerna av hydrologiskt intakta våtmarker ska uppgå till minst 560 ha.

Skötselåtgärder

Inom merparten av skötselområdet krävs inga skötselåtgärder. För att återställa ett hydrologiskt intakt våtmarksområde ska restaureringsåtgärder som dikesigenläggning kunna genomföras i dikade delar av våtmarkerna. Bland annat finns diken i områdena kring Kammen norr om Åsträsket och norr om Mörtträsket. Om planerade våtmarksrestaureringar bedöms kunna påverka marker utanför reservatet skall samråd ske med berörda markägare utanför reservatet. I samband

med naturvårdsbränningar ska även våtmarkerna kunna nyttjas som naturliga brandgränser varvid delar kan komma att brännas av.

4.2 Skötselområde 2, Skog med branddynamik (218 ha)

Skötselområdet utgörs av merparten av reservatets skogar. Alla reservatets skogar utgörs av mer eller mindre brandpräglade bestånd och äldre brandspår förekommer spritt inom hela reservatet. Mindre partier utgörs av sumpskogar, tallkärr och örtrika granbestånd som mer sällan påverkas av återkommande bränder. Alla reservatets skogar är även tydligt påverkade av skogsbruksåtgärder, även om de flesta ligger relativt långt tillbaka i tiden. Mindre delar av skötselområdet utgörs av dikningspåverkade sumpskogar i anslutning till myrar. Inom skötselområdet förekommer även några bestånd med anlagd yngre skog, varav delar utgörs av ett tio år gammalt hygge som har hyggesbränts efter avverkning. I ytterkanten av skötselområdet ingår även ett mindre område som föryngrats med contortatall. Skötselområdet utgörs av västlig taiga samt övrig skogsmark. Huvuddelen av skötselområdet är i behov av restaurering för att uppnå fullgod bevarandestatus.

Bevarandemål

Skötselområdet ska huvudsakligen präglas av naturliga processer så som brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Lövrika successioner i olika faser ska finnas inom området. Skogens struktur och sammansättning är tydligt påverkad av brand och branden har en roll i områdets utveckling. Många träd (främst tall) ska bära spår av brand i form av brandljud. I perioder efter brand kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. Normalt hyser beståndet betydande mängder död ved, särskilt i anslutning till en brand. Typiska arter som är beroende av eller gynnas av brand etablerar sig efter utförda bränningar. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i det boreala landskapet. De delar som utgörs av fuktiga eller blöta skogstyper ska påverkas av vattenståndens naturliga variation och ha en i huvudsak ostörd hydrologi. Delar som utgör naturliga brandrefugium ska hysa typiska arter knutna till sena successionsfaser av taiga vilka ska kunna sprida sig in i omgivande brända bestånd allt eftersom successionsfasen efter brand fortgår. Andelen västliga taiga ska på sikt utgöra 218 ha. Främmande trädslag ska inte förekomma inom skötselområdet.

Skötselåtgärder

Bränning

Naturvårdsbränningar ska kunna genomföras i samtliga bestånd inom skötselområdet. Områden med sumpskog eller områden med fuktig örtrik granskog ska kunna fungera som naturliga brandgränser vilket innebär att bränder kan tillåtas krypa ner i dessa bestånd och självdö där markfuktigheten tilltar. Ur säkerhetssynpunkt, eller för att säkerställa att en bränning ger ett resultat i form av önskad målbild, kan enstaka träd komma att behöva avverkas innan förbereda vissa enskilda bränningar i området.

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete ska möjligheten att bygga hägn övervägas och kunna utnyttjas.

Ungskogsrestaurering

I de delar av skötselområdet som utgörs av yngre anlagda skogar kan ytterligare skötselåtgärder som utglesning, röjning av planterade barrträd och gynnade av lövträd komma att genomföras i ett initialt skede. Dessa åtgärder ska framförallt vidtas om de bedöms som nödvändiga för att framöver möjliggöra kontrollerade naturvårdsbränningar inom bestånden. Efter dessa initiala åtgärder kommer dessa områden att behandlas på samma sätt som äldre bestånd inom skötselområdet.

Dikesigenläggning

I de delar av skötselområdet som utgörs av dikningspåverkade skogar kan hydrologisk restaurering komma att genomföras om detta bedöms som prioriterat för att nå bevarandemålen för våtmarker och vatten inom reservatet.

Sanering av främmande trädslag

Ett mindre delområde om ca 1 ha utgörs av ett ungskogsområde med planterad contortatall (delområde 2b). Detta område har sanerats genom att contortan röjts bort under 2013. Området gränsar mot ett större område med planterad contortatall utanför reservatet och det är även möjligt att det kan förekomma en del spontanföryngrad contorta som härstammar från de bortröjda träden inom skötselområdet. Förekomst av eventuell spontanföryngrad contorta skall därför följas upp och vid behov skall contortaföryngringen röjas bort.

4.3 Skötselområde 3, skog med interndynamik (20 ha)

Skötselområdet omfattar en mindre del av reservatets skogar i området som kallas Råveln och kring Gålatjärnen i reservatets nordöstra del. Skogen utgörs av grandominerad barnnaturskog med gott om gamla träd, död ved och hänglavar. Delar av skogen är sumpskogsartad eller innehåller betydande delar med fuktmosor i bottenskiktet. Skötselområdet utgörs av naturtyperna taiga.

Bevarandemål

Skötselområdet ska präglas av naturskogsstrukturer såsom döda och döende träd, skiktning samt spridning i ålder och diameter. Naturliga processer så som trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen ska tillåtas fortgå ostört. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer göra att skogsområdet under perioder kan komma att få en förändrad karaktär. Skötselområdet ska ha en allmän förekomst av död ved som erbjuder typiska vedlevande arter gynnsamma livsbetingelser. Arealen taiga ska på sikt utgöra 20 ha.

Gammal grannaturskog med gott om död ved vid Gåltjärnen. Foto: A. Garpebring

Skötselåtgärder

I huvudsak fri utveckling. I de delar av skötselområdet som utgörs av dikningspåverkade skogar kan hydrologisk restaurering komma att genomföras om detta bedöms som prioriterat för att nå bevarandemålen för våtmarker och vatten inom reservatet.

4.4 Skötselområde 4, sjöar och vattendrag med fri utveckling (27 ha)

Skötselområdet utgörs av delar av sjön Åsträsket samt myrtjärnarna Gåltjärnen, Glottertjärnen och Lomtjärnen samt några mindre mindre bäckar där vissa är uträtade och fördjupade till diken. Skötselområdet utgörs av naturtyperna sjöar, myrsjöar och mindre vattendrag.

Bevarandemål

Skötselområdet ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till denna naturtyp. Vattendragen och sjöarna ska ha en intakt, naturlig hydrologi och hydrokemi, med försumbar påverkan från övergödande, försurande och grumlande ämnen. Arealen sjöar och vattendrag ska uppgå till 27 ha.

Skötselåtgärder

Områdets huvudsakliga förvaltningsinriktning skall vara fri utveckling. I de delar av skötselområdet som utgörs av uträtade till diken omvandlade vattendrag kan

hydrologisk restaurering komma att genomföras om detta bedöms som prioriterat för att nå bevarandemålen för inom reservatet.

5. Mål och åtgärder för friluftslivet

Jättungsmvran är i nuläget främst ett lokalt friluftsområde som nyttjas av närboende för jakt, fiske, bär- och svampplockning och allmän rekreation i utomhusmiljö. Området är även känt bland ornitologer och besöks regelbundet av fågelskådare under framförallt vår och försommar. Ytterkanterna av reservatet är på flera ställen lättåtkomliga då det gränsar mot eller ligger i nära anslutning till skogsbilvägar. Huvuddelen av reservatsområdet är dock svåråtkomligt under barmarksperioden p.g.a. de stora blöta myrområdena. Under vinterhalvåret är området relativt lättillgängligt för skid- och skoteråkare via de stora öppna myrarna. En skoterled tangerar reservatets sydvästra gräns men fungerar huvudsakligen som transportsträcka till andra utflyktsmål. En gammal stig mellan byarna Åsen och ödetorpstället Risålden löper längs åsryggen i reservatets nordvästra del.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar. I samband med att reservatet bildades 2007 projekterades för en led genom reservatets norra del med spänger över myren och en observationsplattform/fågeltorn för fågelskådning på en myrholme norr om de blötaste och fågelrikaste delarna av myren. Länsstyrelsen gör i nuläget bedömningen att byggandet av dessa anläggningar inte är prioriterade utifrån tillgängliga resurser och behovet av upprustning av befintliga anläggningar i länets reservat. Istället ska en kortare led anläggas längs den norra delen av den befintliga stigen på åsen och en enklare grillplats anläggas någonstans vid den norra åsens sydspets. I anslutning till led och grillplats skall även en platsskylt med information om områdets fångstgropssystem sättas upp.

Om det framöver finns resurser och behov för ytterligare leder och rastplatser i reservatet, eller om det finns lokala intressen som önskar anlägga ytterligare leder och rastplatser, skall inte skötselplanen utgöra ett hinder för detta. Ett förslag på en utökad vandrings slinga skulle kunna gå över myrens norra del och ansluta mot Gåltjärnen och sedan åter mot entrén igen. Stigen på den södra delen av åsen skall även fortsättningsvis kunna hållas öppen och farbar om det finns lokalt intresse av att sköta den. Genom att alla reservatets anläggningar styrs till reservatets norra del kommer de delar av reservatet som hyser rikast fågelliv och flera störningskänsliga arter även fortsättningsvis vara svårtillgängliga under häckningstid då besökare via anläggningar styrs till andra delar av våtmarkerna.

Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatet inför och under besök i området. Information om reservatet ska också finnas i lämplig omfattning via internet eller andra tekniska lösningar.

Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket genom att den är lättläst och fokuserar på upplevelser i området samt har informativa kartor. Informationen ska bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås. Områdets skyltar och

friluftslivsanläggningar ska vara i gott skick och underlättar för besökare att uppleva området.

Jättungsmyrans öppna våtmarker lämpar sig väl för skidturen på vintern. Foto: A. Garpebring

Åtgärder för friluftslivet

En stig röjs fram och markeras mellan reservatsentrén och den befintliga gamla stigen uppe på åsen. Blöta delar spångas. Befintlig stig på åsen markeras ner till myrspännet mellan norra och södra åsen. Någonstans vid norra åsens sydspets anläggs en enklare grillplats med sittbänkar och ett mindre vedförråd. I anslutning till någon av fångstgroparna längs leden sätts en platsskylt med information om fångstgropar och äldre tiders jaktmetoder. Anläggandet av stig och rastplats bör ske först efter genomförandet av planerad naturvårdsbränning i området.

En eventuell förlängning av stigen till en rundslinga med ytterligare rastplatser skall vara möjliga att anlägga vid behov/resurser men föreskrivs ej i denna skötselplan.

I anslutning till reservatets entré ska det finnas utrymme att parkera ca 3 bilar.

Befintliga informationsskyltar skall efter att stig och grillplats iordningställts bytas ut mot nya skyltar som visar besöksanläggningarnas läge i reservatet. Det ska vidare på skylten finnas en karta över reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens plats i förhållande till reservatet samt beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifter för allmänheten. Ytterligare reservatsskyltar kan komma att sättas upp där vägar och skoterleder tangerar och passerar reservatsgränsen. En vägskylt som visar till reservatets entré från avfartsvägen i byn Åsträsk bör sättas upp. Hänvisningsskyltar som visar vägen vid avtag efter skogsbilvägen och vid stigstart vid reservatsentrén och stigdelningar sätts upp.

Information om Jättungsmyrans naturreservat finns tillgängligt på länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

Samtliga anläggningar och besöksmål, planerade och befintliga, finns utmarkerade i bilaga 2.

6. Övriga anläggningar

Enda kända övriga anläggningarna inom reservatet utgörs av en skoterled som tangerar reservatets södra delar samt stigen längs åsryggen i reservatets nordvästra del. Ett okänt antal älgpass med ibland tillhörande älgstam och grillplatser finns spridda i reservatet.

7. Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

8. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

9. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet ¹
Montering av nya informationsskyltar	Se bilaga 2	2
Uppsättning av vägvisningsskylt	Se bilaga 2	3
Anläggning av led	Se bilaga 2	2
Anläggning av rastplats	Se bilaga 2	2
Naturvårdsbränning	Skötselområde 2	1
Hägn för att motverka bete	Ev. behov bedöms efter fältbesök	2
Restaureringsåtgärder i ungskogar	Ev. behov bedöms efter fältbesök	3
Sanering av eventuell insådd contortatall	Skötselområde 2b	1
Igenläggning av diken	Ev. behov bedöms efter fältbesök	3
Gränsmarkering	Se bilaga 2	1

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

10. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även utmärkningar och skyltar inom reservatet. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

10.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras.

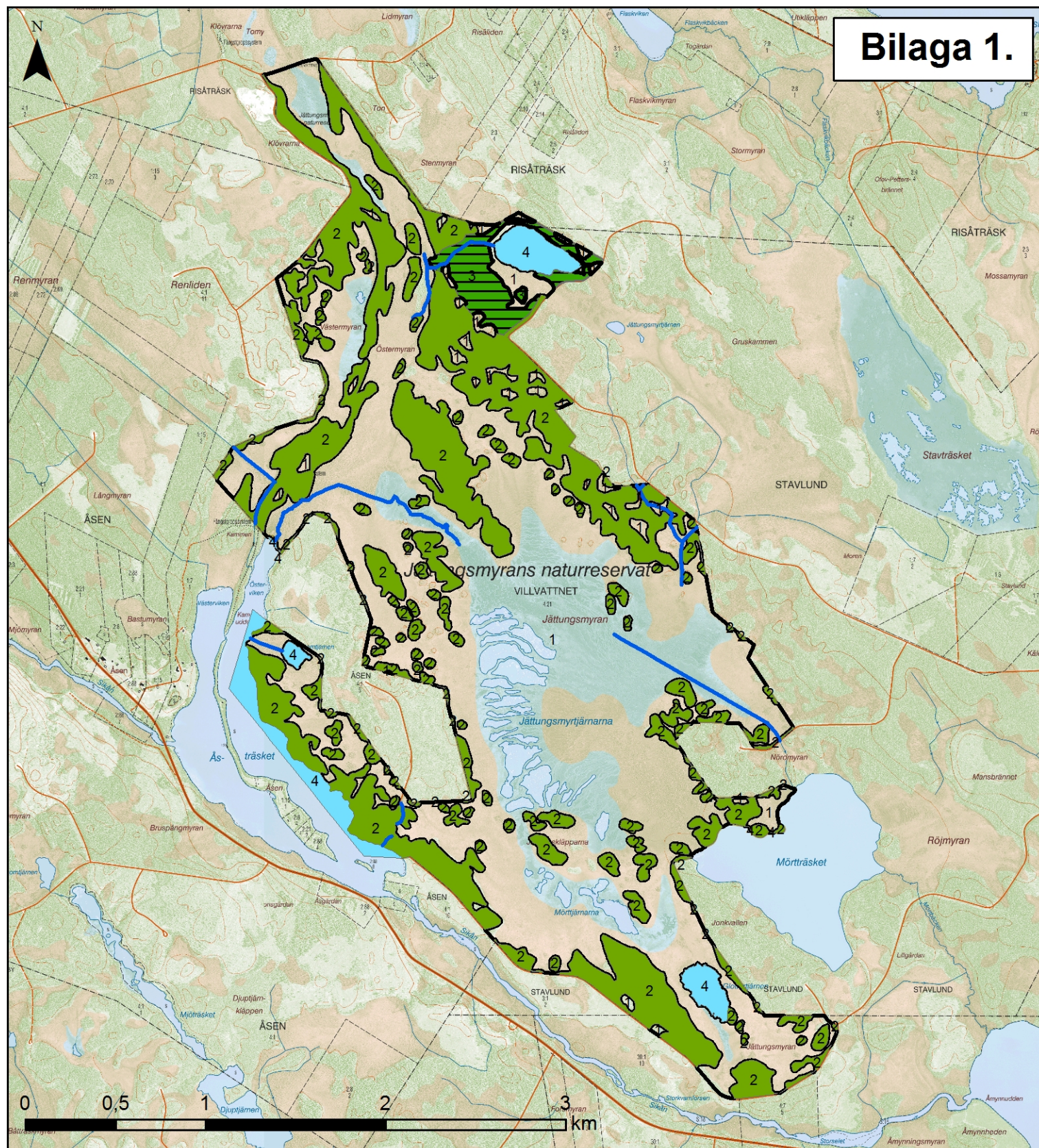
10.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper i skyddad natur.

Bilagor

1. Karta över skötselområden.
2. Tillgänglighet och information.
3. Artlista

Bilaga 1.

Bilaga 1 till Skötselplan för Jättungsmyrans naturreservat, Skellefteå kommun. Dnr: 511-9853-2016

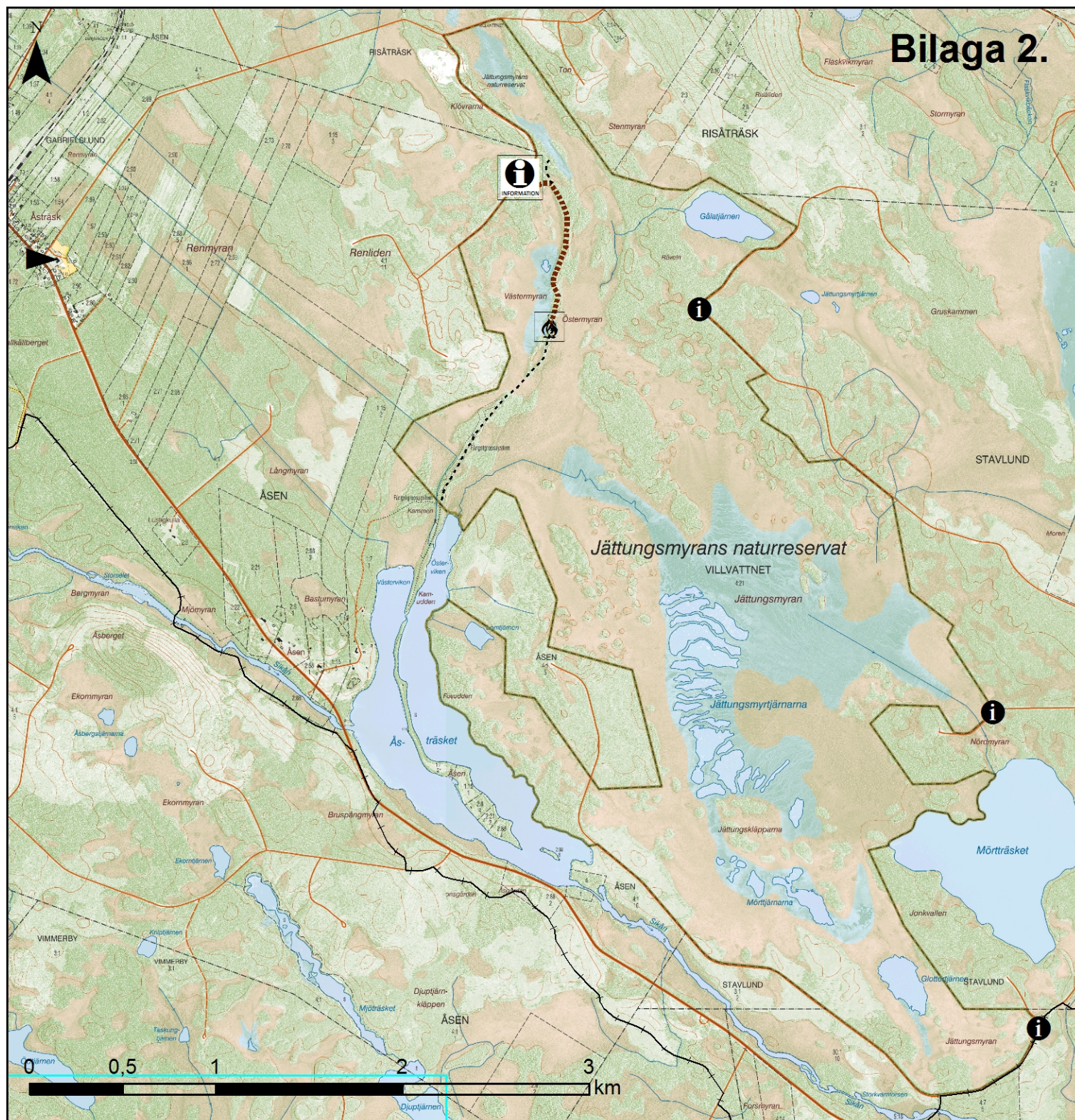
Skötselområden

- 1 våtmarker
- 2 skog med branddynamik
- 3 skog med interndynamik
- 4 sjöar och vattendrag
- 4 vattendrag/dike linje

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2.

Bilaga 2 till Skötselplan för Jättungsmyrans naturreservat, Skellefteå kommun. Dnr: 511-9853-2016

entré med parkeringsplats och information

mindre informationsskyltar

rastplats med eldningsmöjlighet

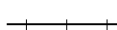
vägvisningsskylt

markerad stig

omarkerad övrig stig

Skoterled

Länsstyrelsen
Västerbotten

*Bilaga 3 till Skötselplan för Jättungsmyrans naturreservat i Skellefteå kommun,
dnr: 511-9853-2016*

Följande naturvårdsintressanta arter har noterats i Jättungsmyrans naturreservat. Hotkategori redovisas enligt Artdatabankens Rödlista 2015 där NT = nära hotad, VU = sårbar, DD = kunskapsbrist.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlistekategori
<u>Svampar</u>		
talltaggsvamp	<i>Bankera fuligineoalba</i>	NT
hedspindling	<i>Cortinarius mucosus</i>	
brandskiktdyna	<i>Daldinia loculata</i>	
rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
orange taggsvamp	<i>Hydnellum aurantiacum</i>	NT
blå taggsvamp	<i>Hydnellum caeruleum</i>	NT
dropptaggsvamp	<i>Hydnellum ferrugineum</i>	
skarp dropptaggsvamp	<i>Hydnellum peckii</i>	
tallrisk	<i>Lactarius musteus</i>	NT
röktuvskivling	<i>Lyophyllum fumosum</i>	
harticka	<i>Onnia leporina</i>	NT
granticka	<i>Phellinus chrysoloma</i>	NT
ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	NT
björkeldticka	<i>Phellinus lundellii</i>	
tallticka	<i>Phellinus pini</i>	NT
gammelgransskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
motaggsvamp	<i>Sarcodon squamosus</i>	NT
kristallticka	<i>Skeletocutis stellae</i>	VU
goliatmusseron	<i>Tricholoma matsutake</i>	VU
daggsinn	<i>Veluticeps abietina</i>	
Lavar		
garmlav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT
nästlav	<i>Bryoria furcellata</i>	
talltagel	<i>Bryoria fremontii</i>	
violettgår tagellav	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	NT
blanksvart spiklav	<i>Calicium denigratum</i>	NT
liten spiklav	<i>Calicium parvum</i>	
kolflamlav	<i>Carbonicola anthracophila</i>	NT
brunpudrad nållav	<i>Chaenotheca gracillima</i>	NT
dvärgbägarlav	<i>Cladonia parasitica</i>	NT
skinnlav	<i>Leptogium saturninum</i>	
lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
kortskaftad ärgspik	<i>Microcalicium ahlneri</i>	NT

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlistekategori
<u>Mossor</u>		
vedtrappmossa	<i>Anastrophillum hellerianum</i>	NT
källpraktmossa	<i>Pseudobryum cinclidioides</i>	
purpurvitmossa	<i>Sphagnum warnstorffii</i>	
blek skedmossa	<i>Straminergon stramineum</i>	
gyllenmossa	<i>Tomentypnum nitens</i>	
 <u>Kärlväxter</u>		
ängsnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	
ögonpyrola	<i>Moneses uniflora</i>	
pors	<i>Myrica gale</i>	
odonvide	<i>Salix myrtilloides</i>	
snip	<i>Trichophorum alpinum</i>	
 <u>Småkryp</u>		
bronsbjörn	<u><i>Aradus betulinus</i></u>	
	<i>Callidium coriaceum</i>	
	<i>Danosoma fasciatum</i>	
svart ögonknäppare	<i>Denticollis borealis</i>	NT
björkpraktbagge	<i>Dicerca furcata</i>	VU
guldkantad rörbock	<i>Donacia aureocincta</i>	DD
robust tickgnagare	<i>Dorcatoma robusta</i>	
stor plattnosbagge	<i>Platyrhinus resinosus</i>	NT
aspvedgnagare	<i>Ptilinus fuscus</i>	
vågbandad barkbock	<i>Semanotus undatus</i>	
avlång dubbelklobagge	<i>Stenotrachelus aeneus</i>	
asporrar	<i>Trypophloeus</i>	

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlistekategori
<u>Fåglar</u>		
stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>	
stjärtand	<i>Anas acuta</i>	VU
ängspiplärka	<i>Anthus pratensis</i>	NT
tornseglare	<i>Apus apus</i>	VU
jorduggla	<i>Asio flammeus</i>	
bergand	<i>Aythya marila</i>	VU
brushane	<i>Calidris pugnax</i>	VU
blå kärrhök	<i>Circus cyaneus</i>	NT
sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>	
spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT
videsparv	<i>Emberiza rustica</i>	VU
sävsparv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	VU
stenfalk	<i>Falco columbarius</i>	
tornfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	
storlom	<i>Gavia arctica</i>	
smålom	<i>Gavia stellata</i>	NT
sparvuggla	<i>Glaucidium passerinum</i>	
trana	<i>Grus grus</i>	
dvärgmåås	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	
göktyta	<i>Jynx torquilla</i>	
dalripa	<i>Lagopus lagopus</i>	
varfågel	<i>Lanius excubitor</i>	
gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	VU°
tofsmes	<i>Lophophanes cristatus</i>	
större korsnäbb	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	
orre	<i>Lyrurus tetrix</i>	
salskrake	<i>Mergellus albellus</i>	
storspov	<i>Numenius arquata</i>	NT
småspov	<i>Numenius phaeopus</i>	
fiskgjuse	<i>Pandion haliaetus</i>	
lavskrika	<i>Perisoreus infaustus</i>	
smalnäbbad simsnäppa	<i>Phalaropus lobatus</i>	
tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	NT
kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	VU
buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	NT
fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>	
silvertärna	<i>Sterna paradisaea</i>	
lappuggla	<i>Strix nebulosa</i>	NT
tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	
järpe	<i>Tetrastes bonasia</i>	
svartsnäppa	<i>Tringa erythropus</i>	
grönbena	<i>Tringa glareola</i>	
gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>	

Länssstyrelsen
Västerbottens län

Konsoliderat beslutsdokument
Jättungsmyrans naturreservat
Bilaga 3. till ” Beslut om
komplettering till syfte, nya
föreskrifter samt ny skötselplan för
Jättungsmyrans naturreservat”.

Datum
2017-01-24

Ärendebeteckning
511-9853-2016

Arkivbeteckning
2402180

1(6)

Konsoliderat beslutsdokument för Jättungsmyrans naturreservat i Skellefteå kommun

Detta dokument utgör en sammanfattning av gällande beslut för Jättungsmyrans naturreservat i Skellefteå kommun. Dokumentet är en sammanslagning av beslut, syfte, motiv för beslut och föreskrifter från Länssstyrelsens beslut 2007-09-21 och 2017-01-24 som gäller sedan Länssstyrelsens beslut 2017-01-24 vunnit laga kraft. Dokumentet i sig utgör inte ett juridiskt gällande dokument, utan är enbart en sammanfattning av gällande föreskrifter inom naturreservatet.

Beslut 2007-09-21

Länssstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Beslut 2017-01-24

Länssstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att revidera syftet med Jättungsmyrans naturreservat samt att ändra föreskrifter under 7 kap 6 § miljöbalken.

I och med att detta beslut vinner laga kraft upphävs, med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken, meddelade föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken) i det gamla beslutet om Jättungsmyrans naturreservat från 2007-09-27, diarienummer: 511-13693-2002.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länssstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Syftet med reservatet

Syftet med säkerställande och skötsel av Jättungsmyrans naturreservat är att bevara och återställa områdets värdefulla naturmiljöer såsom ett ostört, mångformigt och representativt myrområde med intilliggande naturskogar och dess naturliga flora och fauna i ett gynnsamt tillstånd. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftsliv och naturstudier. Naturskogsstrukturer som skiktning, död ved och gamla grova träd ska finnas i gynnsam omfattning. Ingående Natura 2000-typer och -arter samt i övrigt typiska växt och djursamhällen och arter inom området ska ha ett gynnsamt bevarandetillstånd. Reservatets variationsrika naturmiljö och vildmarkskaraktär gör det också intressant för rörligt friluftsliv och naturstudier. Syftet ska uppnås genom att naturliga processer och vattenståndsfuktuationer ska tillåtas fortgå ostört, genom kontrollerade naturvårdsbränningar samt genom aktiva restaureringsåtgärder såsom hydrologisk restaurering och restaurering av kulturskogar.

Konsoliderat beslutsdokument

Länsstyrelsen **Jättungsmyrans naturreservat**
Västerbottens län Bilaga 3. till ” Beslut om
komplettering till syfte, nya
föreskrifter samt ny skötselplan för
Jättungsmyrans naturreservat”.

Datum
2017-01-24

Ärendebeteckning
511-9853-2016

2(6)

Arkivbeteckning
2402180

De huvudsakliga skötselinriktningarna för marken inom Jättungsmyrans naturreservat skall vara:

- Fri utveckling/interndynamik
- Naturvårdsbränning
- Hydrologisk restaurering

Motiv för beslutet att bilda Jättungsmyrans naturreservat 2007

Jättungsmyran består av ett flackt och vidsträckt myrområde, omväxlande med skogsklädda holmar, åsryggar och mosaikartade partier med sumpskog och fastmarksholmar. Området utgör ett mycket mångformigt och storskaligt myrkomplex. Områdets våtmarker är i merparten av området helt hydrologiskt intakta. Skogsmarken inom reservatet utgörs till största delen av äldre naturskogsartade tallskogar. Skogen är ofta påfallande kort och senvuxen och många bestånd är hänglavsrika och flerskiktade. Tallöverståndare och äldre brandspår förekommer tämligen regelbundet i alla reservatets skogar.

Jättungsmyran ingår i Myrskyddsplan för Sverige som ett av länets mest skyddsvärda myrområden. Området har mycket höga naturvärden knutna till de stora och mångformiga kärrtyperna, med förekomster av en rad krävande växt- och djurarter. Vid sidan om de höga våtmarksvärdena finns även områden med skyddsvärd naturskog inom reservatsområdet. Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att bevara dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara dess ursprungliga flora och fauna. Brandpräglade tallnaturskogar utgör prioriterade skogstyper i skyddet av skogsområden. Reservatet är så stort att dess nuvarande karaktär kan bevaras och på sikt även utvecklas.

Länsstyrelsen bedömer att området är prioriterat enligt de nationella och regionala strategierna för skydd av våtmarker och av skog. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 237,4 hektar produktiv skogsmark med höga naturvärden. Skyddet av detta område bidrar verksamt till att närma sig de uppsatta miljömålen myllrande våtmarker och levande skogar ska nås.

Länsstyrelsen bedömer att olika typer av exploatering av områdets våtmarker, skogsbruk och andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är viktigt för bevarande av den biologiska mångfalden. Därför är detta, enligt länsstyrelsens uppfattning, ett område som i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § ha länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsoliderat beslutsdokument

Länsstyrelsen **Jättungsmyrans naturreservat**
Västerbottens län Bilaga 3. till ” Beslut om
komplettering till syfte, nya
föreskrifter samt ny skötselplan för
Jättungsmyrans naturreservat”.

Datum
2017-01-24

Ärendebeteckning
511-9853-2016

Arkivbeteckning
2402180

3(6)

Motiv för revidering av beslut och skötselplan 2017

Jättungsmyrans naturreservat utgörs av ett till stora delar intakt landskap av värdefulla våtmarker och skogar med höga naturvärden. Reservatet hyser ett av landskapet Västerbottens mest varierande, representativa och minst påverkade större våtmarkskomplex. Reservatets skogar utgörs i huvudsak av äldre, naturligt förnygrade bestånd som är tydligt påverkade av äldre tiders skogsbränder. Skogarna är visserligen även kraftigt påverkade av äldre tiders brukande, men merparten av dem är bara svagt påverkade av modernt skogsbruk och har därför delvis börjat återfå några av naturskogens karaktärer. Hela reservatet ligger i ett landskap där skogarna är talldominerade och tydligt brandpräglade.

De utpekade naturtyperna inom reservatet utgörs till största delen av aapamyr-komplex och taiga. För att på sikt uppnå god bevarandestatus inom dessa naturtyper behöver vissa skötsel- och restaureringsåtgärder vidtas. Genom att revidera beslut och skötselplan så att våtmarksrestaureringar och naturvårdsbränningar kan genomföras ökar möjligheterna att uppnå gynnsam bevarandestatus för utpekade naturtyper i reservatet.

Länsstyrelsen anser att det finns stöd för att upphäva delar av det tidigare beslutet som fattades enligt 7 kap 6 § miljöbalken. Föreskrifterna i det gamla beslutet ersätts av nya föreskrifter som innebär ett likvärdigt skydd samt ger möjligheten att vidta nödvändiga restaurerings- och bevarandeåtgärder för utpekade naturtyper inom området. Därför kan synnerliga skäl anses föreligga för att upphäva dessa delar av det gamla reservatsbeslutet.

I samband med förvaltningsarbetet med Jättungsmyrans naturreservat har det framkommit att det dels finns ett behov av att restaurera ytterligare diknings-påverkade delar av våtmarkerna i reservatet samt att merparten av skogsmarken i reservatet utgörs av brandpräglade skogar med stora restaureringsbehov. Jättungsmyrans våtmarker är av sådan typ och kvalité att de kan komma att prioriteras för restaurering enligt länets strategi för hydrologisk återställning. Jättungsmyrans naturreservat ligger även i ett utpekat bränningslandskap som är prioriterat för naturvårdsbränningar enligt den länsvisa strategin för skötsel av brandpräglade skogar.

Konsoliderat beslutsdokument

Länsstyrelsen **Jättungsmyrans naturreservat**
Västerbottens län Bilaga 3. till ” Beslut om
komplettering till syfte, nya
föreskrifter samt ny skötselplan för
Jättungsmyrans naturreservat”.

Datum
2017-01-24

Ärendebeteckning
511-9853-2016

Arkivbeteckning
2402180

4(6)

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med säkerställande och skötsel av reservatet.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, utföra till- eller påbyggnad samt ändra nyttjandet av byggnad eller annan anläggning för att tillgodose annat ändamål än det vartill den tidigare varit använd,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning, undantag medges för underhåll av den skogsväg som leder genom reservatet,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämma, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,
4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon, med undantag för på den skogsväg som leder genom reservatet, undantag medges även för uttransport av fälld älg vid älgjakt och för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringssmedel,
8. göra åverkan på, bortföra eller på annat sätt förändra kulturhistorisk lämning såsom slätterlada eller hässjerester,

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. anläggning och underhåll av parkeringsplats, led, spång och rastplats,

4. skötselåtgärderna naturvårdsbränning eller bränningsefterliknande åtgärder så som ringbarkning, röjning av barrträd och
5. stängsling för att förhindra viltbete i unga lövsuccessioner,
6. restaurering av dikningspåverkade våtmarker och vatten,
7. sanering av främmande arter,
8. underhåll av kulturhistoriska miljöer,
9. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för på den skogsväg som leder genom reservatet, undantag medges även för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. göra åverkan på, bortföra eller på annat sätt förändra kulturhistorisk lämning såsom slätterlada eller hässjerester,
5. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
6. fånga eller insamla insekter och andra djur,
7. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse är att området är utpekad som ett Natura 2000-område enligt EUs Art- och habitatdirektiv (92/43/EEC), s.k. SCI-område. Inom Natura 2000-området gäller tillståndsplikt enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken för åtgärder och verksamheter som direkt eller indirekt på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ Miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt skogsvårdslagens 4 § ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (511-9853-2016),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt så bör du bifoga dem.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

eller via e-post till vasterbotten@lansstyrelsen.se.

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 28 februari 2017**, annars kan överklagandet inte tas upp.